

ДЕЦА С УВРЕЖДАНЯ И /ИЛИ ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

I. Намиращи се в специализирани институции:

През 2008 г. децата, настанени в специализирани институции за деца с увреждания (ДДМУИ/ ДДУИ) са **1039**. В тези домове 94% от децата са с различна степен на умствено изоставане. Общо 619 от настанените деца са с психични и неврологични заболявания. Децата с физически и множествени увреждания са 357.

В ДМСГД към 31.12.2008 г. са настанени 2440 деца. От тях 1475 /61%/ деца са здрави – без увреждания и хронични заболявания. Децата с вродени малформации са 596, с различна степен на изоставане в развитието са 624 деца. Децата с хронични заболявания са 529. Децата, които имат физически и множествени увреждания са 451.

В ДДЛРГ в края на 2008 г. се отглеждат 3797 деца. От тях здрави деца са 2844. Броят на децата с хронични заболявания и/ или увреждания е 180. С различна степен на изоставане в развитието са 566 деца, а децата с психични и неврологични заболявания – 183.

II. Общият брой на социални доклади по чл.11, ал.3 от ППЗИХУ – 2008 г.

Общият брой на изготвени социални доклади по чл.11, ал.3 от ППЗИХУ от *Отделите за закрила на детето в страната* през 2008 година е **1 287** – това са деца, намиращи се в семейна среда, за които родителите или настойниците получават помощи по Закона за социално подпомагане. От тях 202 са станали случаи по смисъла на ЗЗД – т. е. установено е наличие на риск за детето и е предприета мярка за закрила.

Общият брой на получените уведомления от РЕЛК и ТЕЛК за деца с увреждания в ОЗД за 2008 г. е 787.

III. Деца с увреждания посещаващи Дневни центрове през 2008 година

Информация за децата, посещаващи дневните центрове за деца и младежи с увреждания, се поддържа в Държавната агенция за закрила на детето, в съответствие със Закона за закрила на детето, на основание чл. 17а, т. 9 (букви “а” и “ж”).

Дневните центрове в страната от гледна точка на статута си се разделят на:

- общински;
- дневни центрове към неправителствени организации;
- дневни центрове разкрити към специализирани институции за деца.

В края на всяка календарна година (към 31.12.) в ДАЗД постъпват данни от Дневните центрове, които отразяват характеристиката на клиентите, посещаемост, предлагани услуги, персонал (щатен и извънщатен), бюджет, общ размер на разходите за съответната година, проблеми и трудности и др.

За изминалата 2008 година в Държавната агенция за закрила на детето е постъпила информация от *общо 78 дневни центрове*, от които: **48 общински, 9 дневни центрове към НПО, 19 към ДМСГД, 2 към ДДМУИ.**

Дневни центрове по години / към 31.12./

Статут	2001г.	2002г.	2003г.	2004г.	2005г.	2006г.	2007г.	2008
Общински								
брой дневни центрове	12	16	18	18	30	33	39	48
Дневни центрове разкрити към специализирани институции за деца								
Брой дневни центрове към Домовете за медико-социални грижи (МЗ)		6	17	17	17	18	18	19
Брой дневни центрове към Домове за деца и младежи с умствена изостаналост(общински)						4	3	2
Неправителствени организации								
Брой дневни центрове					8	8	8	9
Общо	12	22	35	35	56	63	68	78

Таблица 1

1. Общински дневни центрове.

През 2001 г. **общинските** дневни центрове за деца и младежи с умствена изостаналост са били едва 12. В периода от 1991 г. до 1997 г. всяка година към общините е откриван по един дневен център, през 1998 г. и 2004 г. са открити по 4. През 2007 г. общинските дневни центрове са общо **39**, с 6 повече, в сравнение с 2006 г. През 2008 г. общинските дневни центрове са увеличени с 9 бр.

Общият брой на децата към 31.12.2008 г. ползващи услугите на **общинските дневни центрове** е **1125**, при капацитет **1 588** места. Младежите над 18 г. посещаващи общински дневни центрове през 2008 г. са съответно 219.

По отношение на **здравния статус** на децата за последните две години не се наблюдават съществени различия. Дневните центрове се посещават предимно от деца с различна степен на умствено изоставане. През 2008 г. децата с умствено изоставане са 61% и са с 3,3% повече в сравнени с 2007 г. (57,7 %). Относителният дял на децата с физически и множествени увреждания през 2008 г. са 28,5%, при 31,5% през 2007 г.

По отношение на семейния статус на децата, към 31.12.2008 г. общинските дневни центрове се посещават от:

- ❖ 19% деца на безработни родители;
- ❖ 12% деца на разведени родители;
- ❖ 12% деца на самотни майки;
- ❖ 7,3% деца от многодетни семейства;
- ❖ и др.

През 2008 г. преобладават децата, които са ползвали услугите на общинските дневни центрове в рамките от една до две години - 23 %, от 6 месеца до една година – 19 %, и над 5 години –17,6%.

2. Дневни центрове разкрити от неправителствени организации.

В Държавната агенция за закрила на детето през 2008г. са получени данни от **9 дневни центрове, разкрити от неправителствени организации.**

Към 31.12.2008 г. децата посещаващи ДЦ към НПО са 197, младежите над 18г. са 39. Към 31.12.2007 г. децата, посещаващи ДЦ към НПО са били също **197**. Новозаписаните деца за календарната 2008 г. са 91, а през 2007 г. са били 34.

През последните две години преобладаващата част от децата, ползващи услугите на ДЦ към НПО са във **възрастовата група** от 3 до 10 години:

- 2008 г. – 103 деца (52,3%);
- 2007 г. – 90 деца (45,7%).

По отношение на **времената продължителност** за ползване на услугите в дневните центрове, разкрити към НПО през 2008 г. най-голям е броят на децата, посещаващи дневните центрове за период от 6 месеца до една година – 52 (26,4%).

През последните две години Дневните центрове, разкрити към НПО се посещават предимно от деца с **различна степен на умствено изоставане**:

- 2008 г. – 50,3%
- 2007 г. - 45%.

Децата с физически и множествени увреждания през 2008 г. са 84 (43%), а през 2007 г. съответно са били 35%.

3. Дневни центрове към специализирани институции.

В 19 ДМСГД от общо 32 съществуващи в страната има разкрита социалната услуга “дневен център”. Към 31 декември 2008 г. **408** деца са ползвали услугите на дневните центрове, при капацитет 312.

От общо 26 ДДМУИ/ ДДУИ в страната, Дневни центрове има в 2 специализирани институции от този тип. Към 31 декември 2008 г. броят на децата, посещаващи ДЦ е 36, при капацитет на ДЦ съответно 60. Броят на децата, посещаващи ДЦ към 31.12. 2007 г. е бил **42**, при общ капацитет на дневните центрове **72** места.